

Morfologiske kjønnsforskjeller i bekkenbeinet hos Svalbardrein som metode for kjønnsbestemmelse av kadavre.

Nicholas Tyler*

Research Group in Mammalian Ecology and Reproduction, University of Cambridge Physiological Laboratory, Downing Street, Cambridge CB2 3EG, England, Norsk Polarinstituttet, Postboks 158, 1330 Oslo Lufthavn.

* *Nåværende adresse:* Avdeling for Arktisk Biologi, Postboks 635, N-9001 Tromsø

Sammendrag: Kjønnsbestemmelse av reinkadavre er i utgangspunktet vanskelig fordi begge kjønn har gevir. Imidlertid er vekstkurvene for han- og hunn-dyr tilstrekkelig forskjellige til at lengden av enkelte lengre knokler kan indikere kjønn av et kadaver når man kjenner kadaverets alder i dødsøyeblikket. Denne metoden er imidlertid ikke helt sikker.

Arbeid som er utført på Svalbardrein viser store kjønsmessige forskjeller i bredden av den ventro-mediale kant av acetabulum (Fig. 1). Bredden varierte fra 1 til 4 mm hos voksne simler (2 år og eldre) og fra 7 til 13 mm hos voksne bukker. Disse karaktertrekkene var imidlertid ikke tydelige nok hos ettåringer (hanner) eller kalver.

Måling av den ventro-mediale kant av acetabulum er en enkel og effektiv metode for kjønnsbestemmelse av voksne Svalbardreinkadavre. Metoden har to fordeler fremfor standardteknikker som for eksempel lengdebestemmelse av visse lange knokler. For det første, er breddemåling av acetabulum en rask og definitiv metode. Videre kreves det bare et minimum av disseksjon før preparatet kan måles. Metoden passer derfor godt både i felt, og for inspeksjon av slaktemateriale.

Klare morfologiske kjønnsforskjeller med hensyn til bredden av kanten av acetabulum er kjent hos en rekke andre ungulater. Årsakene til denne forskjellen mellom han- og hunndyr er diskutert av Tyler (1987).

Referanse:

Tyler, N. J. C. 1987: Sexual dimorphism in the pelvic bones of Svalbard reindeer. *Rangifer tarandus platyrhynchus* - *J. Zool., Lond.* 213: 147 - 152.

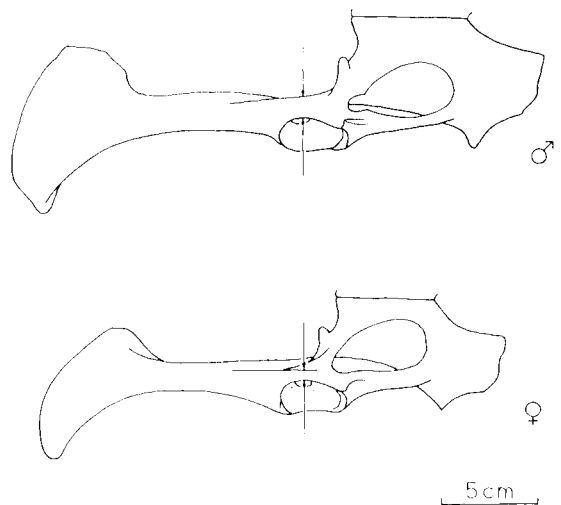

Fig. 1. Illustrasjon av høyre side av bekkenbeinet hos voksen Svalbardreimbukk (øverst) og Svalbardreinsimle (nederst) sett fra undersiden. Pilene markerer den ventro-mediale kanten av acetabulum.